

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี

The Cooperative Administration Affecting the Effectiveness of School's Implement Activity
Curriculum in the Secondary Education Service Area Office 10, Phetchaburi Province

สารوخ ระหว่างบ้าน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา

1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา 2) ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา และ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ปีการศึกษา 2553 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 292 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผล และด้านการรับประโยชน์ ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านสุขภาพ ด้านเทคโนโลยี ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ ด้านความเป็นไทย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม ด้านความรู้ความสามารถ และด้านทักษะการประกอบอาชีพ ตามลำดับ

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านการรับประโยชน์ ด้านการประเมินผล และด้านการตัดสินใจ มีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 35.5

ข้อค้นพบในการวิจัยนี้ คือ กิจกรรมนักเรียนด้านทักษะการประกอบอาชีพอยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้น ทางสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาและนำวิธีการที่หลากหลายมาใช้ โดยมีการตรวจสอบติดตามและในการจัดกิจกรรมควรมีการศึกษาวิเคราะห์วิจัย ดำเนินการจัดสร้างนวัตกรรมที่มีความทันสมัย และเป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการจัดกิจกรรมนักเรียน

Abstract

The purposes of this dissertation were to study the Cooperative Administration using in the school's implement activity curriculum, to study the effectiveness of the school's implement activity curriculum in The Secondary Education Service Area Office 10, Phetchaburi Province and to study the affecting of the Cooperative Administration on the school's implement activity curriculum in The Secondary Education Service Area Office 10, Phetchaburi Province. The 292 samples of this study were the administrators including the directors, the vice directors, the head departments of the teachers who involve in the school in The Secondary Education Service Area Office 10, Phetchaburi Province during the 2010 academic year. The tool used to collect data was the 5 rating scale evaluation questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The results were as follows :

1. The Cooperative Administration using in the school's implement activity curriculum in The Secondary Education Service Area Office 10, Phetchaburi Province as a whole was in the high level. When considered in each aspect was also in the high level too; ranked by procedure, decision, assessment and benefit respectively.

2. The effectiveness of the school's implement activity curriculum in The Secondary Education Service Area Office 10, Phetchaburi Province

was in the high level. When considered in each aspect was also in the high level too; ranked by health, technology, behavioral characteristic, decency, social responsibility and participation, knowledge and professional skills respectively.

3. The benefit, assessment and the decision of the Cooperative Administration positively affected the effectiveness of the school's implement curriculum as a whole at 0.217 and 0.113 respectively. The coefficient of multiple correlation was 0.596. The percentage estimation was 35.5. The percentage of standard error of the estimate was 38.90 and showed the significant level of .05

1. บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนของชาติให้มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของเด็กและเยาวชนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษาอบรม ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ว่าการศึกษาดำเนินไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละ

ระดับการศึกษาในกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงสถานการณ์ที่เด็กและเยาวชน ในสถานศึกษาต้องเผชิญกับสารพัดปัญหา รวมทั้งมีพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการเห็นว่าการร่วมกันคิดเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการเสริมสร้างคุณธรรมให้เกิดในตัวเด็กและเยาวชนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายเร่งรัดที่จะวางรากฐานเพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งเพื่อให้คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สมานฉันท์ตามที่ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2549 โดยภาคการศึกษากำหนดว่าการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ กล่าวคือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันล้ำค่าของชาติ โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้อย่างมีการเชื่อมโยงกันระหว่างสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันการศึกษา

ภารกิจหลักของการบริหารสถานศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ได้ศึกษาวิจัยสภาพการบริหารงานของผู้บริหารในสถานศึกษา

ตามความคิดเห็นของครูอาจารย์และผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาและได้แบ่งเนื้อหาสาระการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาออกเป็น 5 เรื่อง คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน กิจกรรมนักเรียน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2537 : 8)

งานกิจการนักเรียนเป็นงานสนับสนุนที่ช่วยส่งเสริมให้งานวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดบริการต่างๆ เพื่อช่วยลดและขจัดปัญหาของนักเรียนอันจะทำให้ให้นักเรียนมีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนและจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนได้ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ซึ่งมีความสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีที่ประเทศชาติพึงปรารถนา อีกทั้งยังช่วยให้มีโอกาสได้ร่วมงานกับเพื่อน นักเรียน ครู อาจารย์ บุคคลต่างๆ ในชุมชน และสามารถที่จะดำรงตน ได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำงานให้งานด้านนี้ ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการร่วมมือกับบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน สนับสนุน และส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ร่วมกันกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์เป้าหมาย จัดทำเป็นแผนงานและโครงการบริหารงานด้านนี้ ในแต่ละปีการศึกษาให้ชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528 : 22 อ้างถึงใน รุจิรา ปันงา, 2548 : 3)

กรมสามัญศึกษาเดิมกล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้ นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ "ไว้ว่าสภาพสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลง และความขัดแย้งในด้านค่านิยม

ต่างๆ ทางด้านเทคโนโลยีและวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่เผยแพร่เข้ามา รวมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจที่เกิดการเอารัดเอาเปรียบและแข่งขันกัน สภาพครอบครัวที่เป็นปัญหา เช่น ครอบครัวที่แตกแยก ครอบครัวที่บิดามารดาแยกกันอยู่เนื่องจากความจำเป็นในด้านอาชีพ การดิ้นรนเพื่อความอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้บิดามารดา ไม่มีเวลาที่จะอบรมจิตใจบุตร ธิดา และสภาพโรงเรียน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมและพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน แต่เนื่องจากการปฏิบัติการในเรื่องการเรียนการสอนมีนักเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้ครูรู้จักนักเรียนแต่ละคนไม่ถ่องแท้ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนส่วนใหญ่เป็นไปอย่างผิวเผิน การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนจึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร (กรมสามัญศึกษา หน่วยงานพิเศษ, 2531 : 3)

แม้ว่าการดำเนินการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี สามารถดำเนินการได้จนประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังมีส่วนที่เป็นปัญหาของนักเรียนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งพบว่า นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี มีพฤติกรรมด้านความประพฤติที่ไม่พึงประสงค์หลายประการ พอสรุปได้ดังนี้ ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาด้านผู้สาว ปัญหาของวัยรุ่น ปัญหาความยากจน ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาอื่นๆ ที่เป็นปัญหาส่วนตัวของนักเรียน

จากปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนและการส่งเสริมพัฒนาการของ

นักเรียนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาด้านพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ดังกล่าวให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และส่งผลต่อคุณภาพ ผลสำเร็จ และประสิทธิภาพโดยรวมของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี อันจะนำโรงเรียนไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

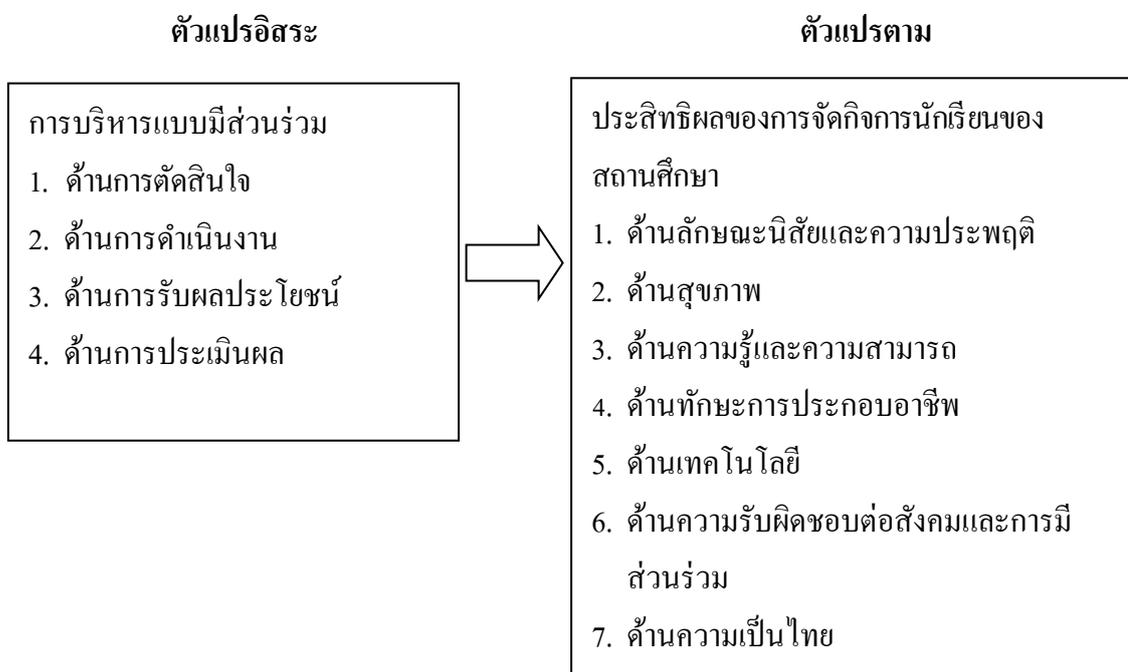
1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจการนักเรียน

ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยศึกษา
กรอบแนวคิดเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
โคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen&Uphoff, 1980 : 213 - 218
อ้างถึงใน กิตติ คำภูษา, 2552 : 67) มาเป็นกรอบแนวคิด
ซึ่งได้แบ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมออกเป็นเรื่อง
ของการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์
และการประเมินผล และศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ

ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามกรอบ
แนวคิดของ ศาคร มหาหิงค์ (2550 : 40) ซึ่งประกอบด้วย
7 ด้าน คือ ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ ด้าน
สุขภาพ ด้านความรู้และความสามารถ ด้านทักษะการ
ประกอบอาชีพ ด้านเทคโนโลยี ด้านความรับผิดชอบ
ต่อสังคมและการมีส่วนร่วม และด้านความเป็นไทย
ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร
ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ปี
การศึกษา 2553 จำนวน 24 โรงเรียน รวมจำนวน
ประชากร 1,086 คน กำหนดขนาดตัวอย่างของ
โรงเรียนโดยใช้สูตรการกำหนดขนาดตัวอย่าง

ของทาโรยามานะ (Taro Yamane, 1999 อ้างถึงใน
ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543 : 5) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ
95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด 292 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง
แบบง่าย โดยวิธีจับฉลาก

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม
ที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาจำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกเป็น 7 ด้าน ดังนี้ ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ ด้านสุขภาพ ด้านความรู้และความสามารถ ด้านทักษะการประกอบอาชีพ ด้านเทคโนโลยี ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม และด้านความเป็นไทย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้นนี้ไปตรวจสอบความตรงเชิงวิชาการจากการทบทวนวรรณกรรม และความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 30 คน ที่โรงเรียนท้ายหาด และ โรงเรียนถาวรานุกุล จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ผลปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ทั้งฉบับเท่ากับ 0.9803

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.1 ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เรื่องขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

4.3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วจัดส่งให้ผู้บริหารโรงเรียน ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2554 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2554 รวม 31 วัน ผลปรากฏว่าได้รับคืนจำนวน 292 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยคำนวณหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ วิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา และระดับประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

5. ผลของการวิจัย

5.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 292 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 65.07 ส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 43.15 ส่วนใหญ่มีวุฒิการ ศึกษา

ปริญญาตรี จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 78.42 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25

5.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผล และด้านการรับประโยชน์ ตามลำดับ

5.3 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านสุขภาพ ด้านเทคโนโลยี ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ ด้านความเป็นไทย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม ด้านความรู้ความสามารถ และด้านทักษะการประกอบอาชีพ ตามลำดับ

5.4 การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านการรับประโยชน์ ด้านการประเมินผล และด้านการตัดสินใจ มีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 35.5 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ และในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$Y_{\text{tot}} = 1.950 + 0.217 X_3 + 0.153 X_4 + 0.113 X_1$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{\text{tot}} = 0.282 X_3 + 0.220 X_4 + 0.154 X_1$$

6. อภิปรายผล

6.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้ดำเนินตามนโยบายจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 81 ระบุว่า ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 ระบุให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 9 ระบุถึง การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันเอกชนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสิทธิ์ หิรัญวงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหาร โดยให้บุคคลมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า การบริหารงานโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามาใช้ประโยชน์จากโรงเรียน การร่วมพัฒนาโรงเรียน การประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ อยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ สมลักษณ์ ภูแสนคำ (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จังหวัดขอนแก่น พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมด้านบริหาร ทั่วไปได้แก่ การกำหนดนโยบาย การอำนวยการ การประสานงาน การบริหารงบประมาณ อยู่ใน ระดับมาก แสดงให้เห็นถึงความต้องการให้ทุกฝ่าย เข้าร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษา มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงสนับสนุน การวิจัย ที่พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

6.2 ประสิทธิภาพของการจัดการนักเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้ ดำเนินตามนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) มุ่งสู่สังคม แห่งความเป็นสุขร่วมกัน ภายใต้แนวปฏิบัติของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง กำหนดพันธกิจของการพัฒนา แห่งประเทศ โดยพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาวะที่ดี อยู่ใน ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ มีความ มั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้คุณภาพ ของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ประกอบกับบทบาทและภารกิจหลัก ของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษาและ พัฒนาคคน ให้เป็นคน ดีมีคุณ ธรรมนำความรู้มี ภูมิคุ้มกัน มีคุณภาพ จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดการนักเรียนของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสิทธิ์ หิรัญวงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารโดยให้บุคคลมี ส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

ประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี เมื่อพิจารณาความคิดเห็น ต่อประสิทธิภาพของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ในแต่ละด้านพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการนักเรียน ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน โดย ด้านสุขภาพ อยู่ในระดับสูงสุด อันสืบเนื่องจาก สุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนาในด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพ หากสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตไม่ดีหรือไม่สมบูรณ์ การพัฒนาในด้านอื่นๆ ก็จะประสบปัญหาหรือมีการ พัฒนาที่ล่าช้าและไม่เต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2541 : 15) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยใน อนาคตไว้ว่า คนไทยจะมีพัฒนาการสมวัย มีสุขภาพ ดี มีสมรรถภาพทางกายสมบูรณ์ มีสุขนิสัยที่ดี สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2541 : 18) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ เด็กและเยาวชน ดังนี้ มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ เจริญเติบโตสมวัย มีบุคลิกที่เหมาะสม มั่นคง มีความ เคารพและภาคภูมิใจในตนเอง และเกรียงศักดิ์ เจริญ วงศ์ศักดิ์ (2546 : 25) ได้ให้แนวคิดคุณลักษณะของคน ไทยที่พึงประสงค์ ด้านสุขภาพไว้ว่า มิติด้านร่างกาย พัฒนาการด้านร่างกายและสติปัญญาเจริญเติบโต อย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ไม่เจ็บป่วยง่าย มิติด้านจิตใจ ได้แก่เป็นผู้รู้จักและเข้าใจตนเอง และ ผู้อื่น รวมทั้งสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกต่างๆ ได้เป็นอย่างดี จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ความคิดเห็น ด้านสุขภาพ อยู่ในระดับมาก อันเป็นอันดับสูงสุด

6.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษามี 3 ด้าน คือ ด้านการรับประโยชน์ ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ ซึ่งจากความสัมพันธ์กันนี้ เมื่อวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโดยภาพรวม ได้แก่ ด้านการรับประโยชน์ ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ พบว่า เป็นด้านที่ดีและได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ ส่วนในด้านการดำเนินการนั้นพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ และส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี

7. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้น ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้เกี่ยวข้องควรนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาดำเนินการในสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่องในทุกด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับประโยชน์และด้านการประเมิน โดยร่วมพัฒนาและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตามในการบริหารแบบมีส่วนร่วม และบังเกิดประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนใน

สถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

7.2 ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ที่มีระดับประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมอยู่ในลำดับต่ำสุด คือ ด้านทักษะการประกอบอาชีพ ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องให้ความสำคัญต่อกิจกรรมนักเรียนด้านทักษะการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น เพื่อให้ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษามีคุณภาพ และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง นั่นคือผู้อำนวยการ โรงเรียนต้องเป็นผู้นำเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถนำวิธีการที่หลากหลายมาใช้ตรวจสอบติดตามการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการจัดสร้างนวัตกรรมและเผยแพร่ นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา และทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพและประสบผลสำเร็จ

7.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาต่ำสุดหรือไม่ส่งผลทางบวก คือ ด้านการดำเนินงาน ดังนั้น ผู้อำนวยการ โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องเพิ่มความสำคัญต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านดำเนินการ เพื่อให้การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานเป็นองค์ประกอบสำคัญ

ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเนื่องจากมนุษย์ มีความสามารถเฉพาะที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล การนำบุคคลเหล่านี้มารวมกันก็จะประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย ซึ่งถ้าได้มีการแบ่งงานกำหนดหน้าที่จัดระบบสื่อสารที่เหมาะสมจะทำให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษาที่มีคุณภาพด้วย

8. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

8.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อกิจกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

8.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับสถานศึกษา เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ เพื่อประโยชน์ต่อสถานศึกษาที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

8.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกิจการนักเรียนในสถานศึกษาที่มีระดับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจการนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] กิตติ คำภุษา. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนครเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- [2] เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). คุณลักษณะและภาพอนาคตคนไทยที่พึงประสงค์. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.
- [3] คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. (2537). รายงานการวิจัยสภาพการบริหารงานของผู้บริหารในสถานศึกษา ตามแนวคิดเห็นของครูอาจารย์และผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยสารพัดช่าง.
- [4] คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). แผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กเล็กและเยาวชน ประจำปี 2543 และ 2544 ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- [5] ชีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- [6] พิพัฒน์ หิรัญวงษ์. (2541). การศึกษาการบริหารโดยใช้บุคลากรมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- [7] รุจิรา ปั่นงา. (2548). **สภาพปัญหาการบริหารงาน
กิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ
มัธยมศึกษาที่เป็นของรัฐ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาพระนครหรือยูธยา. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.**
- [8] ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (2531). **การ
บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.**
- [9] สมลักษณ์ ภูคำแสน. (2540). **การศึกษาบทบาท
ของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.**
- [10] สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2541).
**วิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยในอนาคต. วารสาร
ศรีปทุม, 1(1), 25-30.**
- [11] สาคร มหาหิงค์. (2550). **แนวทางการพัฒนา
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในอำเภอ
อุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**